

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

A települési zöld szabályozás kihívásai

SZEKCIÓ ÜLÉS

ELŐADÓ:

DR. DÖMÖTÖR TAMÁS

ÉKM TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OSZTÁLY

VÁROSOK VILÁGNAPJA KONFERENCIA
2025. NOVEMBER 6. BUDAPEST

TEZIR

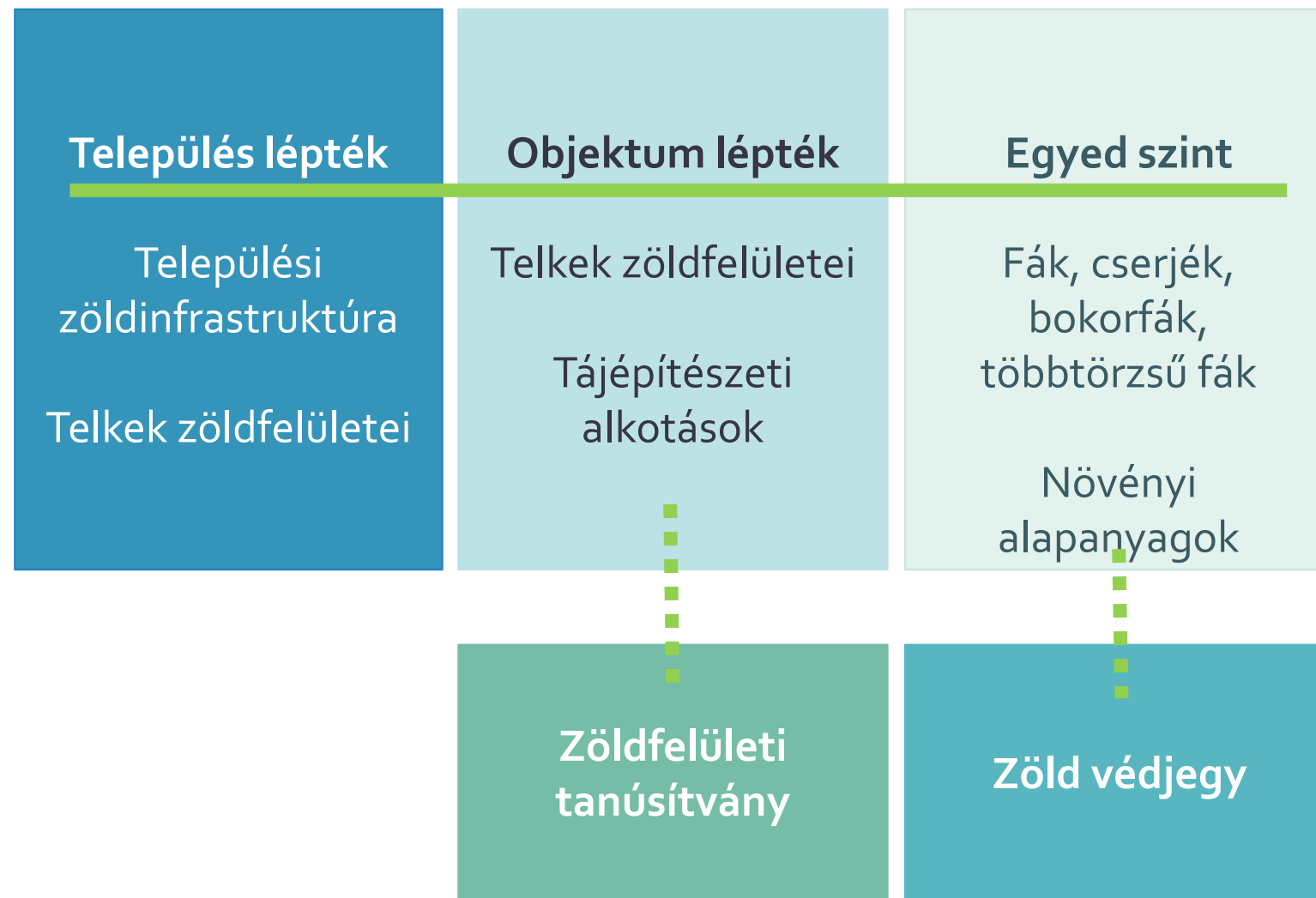

TEZIR CÉLJA

1. § (1) E rendelet célja

- a) az élhető települési környezet megteremtése, az életminőség javítása,
- b) a település ellenállóképességének növelése a klímaváltozással szemben,
- c) a zöldfelületek, valamint a biológiai sokféleség védelme és növelése,
- d) a települési zöldinfrastruktúra és a szürkeinfrastruktúra kiegyenlített viszonyának megteremtése,
- e) a telkek és ezáltal a település megfelelő mennyiségű és minőségű zöldinfrastruktúra-ellátottságának biztosítása és
- f) a telkek tájépítészeti minőségének növelése és pontosabb meghatározása.

TEZIR FELÉPÍTÉSE

TELEPÜLÉSI ZÖLDINFRA- STRUKTÚRA

Település lépték

Települési
zöldinfrastruktúra

Telkek zöldfelületei

Fogalmak

- Települési zöldinfrastruktúra ökoszisztéma szolgáltatása
- Települési zöldinfrastruktúra elem
- Biológiailag aktív terület
- Települési zöldfelület
- Szürkeinfrastruktúra
- Támogató szürkeinfrastruktúra elem

TELEPÜLÉSI ZÖLDINFRA- STRUKTÚRA

Település lépték

Települési
zöldinfrastruktúra

Telkek zöldfelületei

Tervezési szempontok

- Legalább 2 féle települési ökoszisztéma szolgáltatás biztosítása:

egészségvédelem ≈ települési környezet minősége
vagyonvédelem ≈ csapadékvíz gazdálkodás
élelmiszerellátás ≈ beporzók életfeltételei
mentális egészség ≈ érzékelés / szépség

TELEPÜLÉSI ZÖLDINFRA- STRUKTÚRA

Település lépték

Települési
zöldinfrastruktúra

Telkek zöldfelületei

Tervezési szempontok

- Összekapcsoltság
- Biológiai sokféleség megőrzése és növelése
- Éghajlatváltozás negatív hatásainak mérséklése
- Kiegyenlített ellátottság
- Lakossági szükségletek és igények

TELEPÜLÉSI ZÖLDINFRA- STRUKTÚRA

Település lépték

Települési
zöldinfrastruktúra

Telkek zöldfelületei

Települési zöldinfrastruktúra és a szürkeinfrastruktúra kapcsolata

- Támogató szürkeinfrastruktúra fogalma
- Vízgazdálkodásban betöltött szerepek
- Szürke elhelyezés lehetőségei (ha szükséges)
- Zöld alkalmazásának elsőbbségi esetei (funkció, költség, ha kellően biztonságos)

TELEPÜLÉSI ZÖLD- FELÜLETEK

Objektum lépték

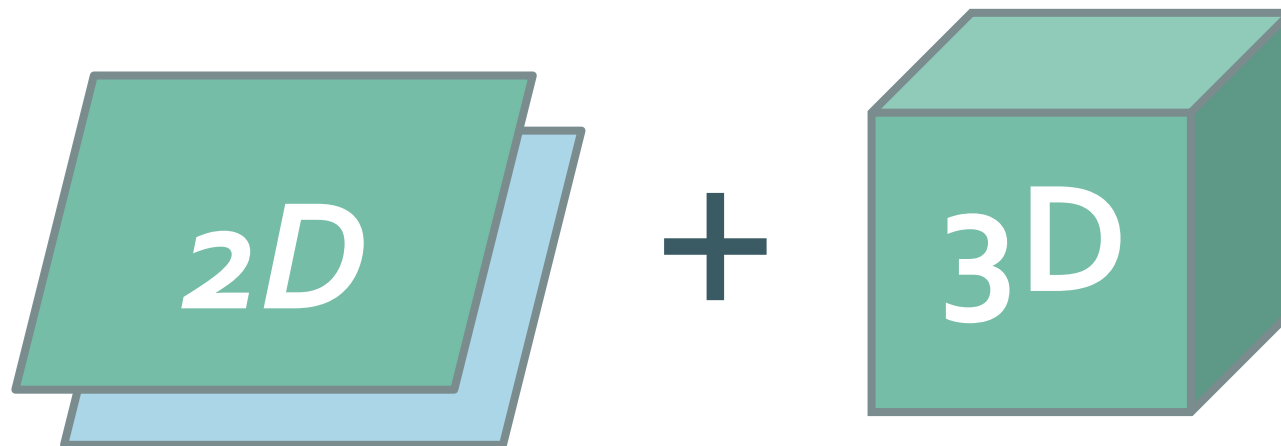
Telkek zöldfelületei

Tájépítészeti
alkotások

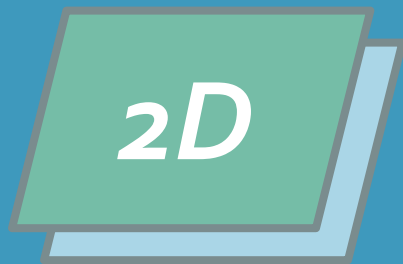
Fogalmak

- Biológiailag aktív felület
- Települési zöldfelület
- Zöldtérfogat
- Zöldvagyon

TELEPÜLÉSI ZÖLD- FELÜLETEK

TELEPÜLÉSI ZÖLD- FELÜLETEK

Objektum lépték

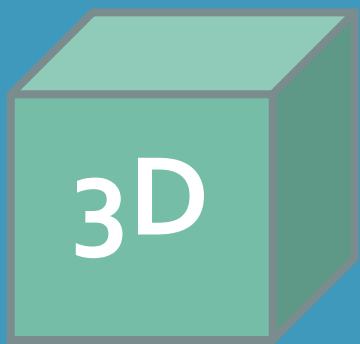
Telkek zöldfelületei

Tájépítészeti
alkotások

A zöldinfrastruktúra viszonyában

- Mennyiségi és minőségi követelmények
- Teljes közigazgatási területen
- Telkek szintjén

TELEPÜLÉSI ZÖLD- FELÜLETEK

Objektum lépték

Telkek zöldfelületei

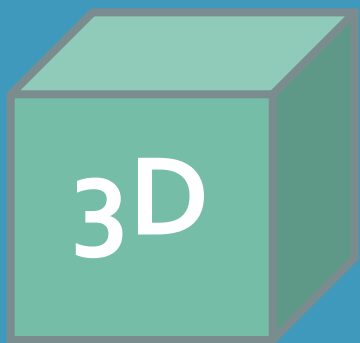
Tájépítészeti
alkotások

A települési zöldfelületek védelme és fenntartása

- Építés előtti zöldtérfogat = építkezés utáni zöldtérfogat
- Ha:
építés előtti zöldtérfogat > építkezés utáni zöldtérfogat → pótlási kötelezettség
- Kifejlett állapot
- Határidő: 1 év

m³

TELEPÜLÉSI ZÖLD- FELÜLETEK

Objektum lépték

Telkek zöldfelületei

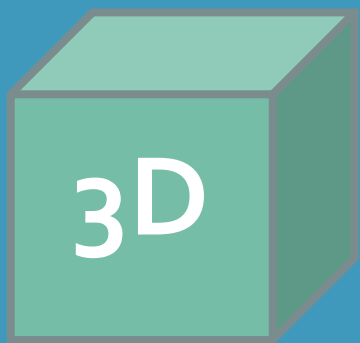
Tájépítészeti
alkotások

A települési zöldfelületek védelme és fenntartása

- A telek beépítetlen és nem burkolt felületeit állandó vagy időszakos **növénytakaróval** kell borítani.
- Épület alakítása adjon lehetőséget **árnyékoló növényzet** megmaradására / telepítésére
- Építési felvonulási terület, depónia elsősorban burkolt területen lehet, ha mégsem → **szabályok és helyreállítási kötelezettség**
- Közhasználatú területek & rendezvények

TELEPÜLÉSI ZÖLD- FELÜLETEK

Objektum lépték

Telkek zöldfelületei

Tájépítészeti
alkotások

Csapadékvízzel gazdálkodás és a növényzet öntözése

- Telken belüli megtartás elsőbbsége
- Tervezési szempontok:
 - ivóvízzel való takarékosság
 - párologtató növényfelület mérete
 - terepalakítás

FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYEK

Egyed szint

Fák, cserjék,
bokorfák,
többtörzsű fák

Növényi
alapanyagok

Fogalmak

- Fás szárú növény
- Közhasználatú terület
- Zöldfelületi elem

FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYEK

A fás szárú növények telepítése, fenntartása és védelme

Általános szabályok

- A használó kötelezettségei
- Fő szempont az élet- és vagyonbiztonság
- És a megfelelő ápolás, gondoskodás

FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYEK

A fás szárú növények telepítése, fenntartása és védelme

Általános szabályok

- A használó kötelezettségei
- Fő szempont az élet- és vagyonbiztonság
- És a megfelelő ápolás, gondoskodás

Különös szabályok közhasználatú területen

- A fa megfelelő életkörülményeinek biztosítása – az ültetéstől
- A fasor egyedeinek pótlása (inváziós lista)
- Közművek és fák viszonya

FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYEK

A közhasználatú területen lévő fás szárú növények kivágása és pótlása

- Engedélyezési eljárás
- Szakértői vélemény – főtéjépítész / főkertész állásfoglalása alapján
- Kompenzáció
- Ha pótlás: 1 fa helyett legalább 1 fa, elsősorban helyben
- Közhasználatú területen

TÁJ- ÉPÍTÉSZETI ALKOTÁSOK

- **A települési zöldinfrastruktúra alkotóelemei** – illeszkedési követelmények (+ településrendezés, településkép)
- **Tervezési és kivitelezési követelmények**

Növényalkalmazás:

- biodiverzitás támogatása,
- ökológiai adottságok figyelembe vétele

Épített, műszaki elemek:

- környezetterhelés minimalizálása,
- anyagok körforgásban tartása

- **Fenntartási követelmények**

Öntözési igény
minimalizálása – ivóvízzel
való takarékoság

Energiaigény
minimalizálása

ZÖLD- FELÜLETI TANÚSÍTÁS

Objektum lépték

Telkek zöldfelületei

Tájépítészeti
alkotások

Célja: a telkek ökoszisztéma szolgáltatásainak és ökológiai teljesítőkéességének megállapítása

- Érintett telkek lehatárolása
- Tanúsítvány tartalmi követelményei
- Tanúsítás folyamata
- Önkéntes és előzetes tanúsítás
- Tanúsítás szereplőinek meghatározása, feladataik
 - Megbízó
 - Üzemeltető
 - Tanúsító
- Nyilvántartás, tárolás
- Ellenőrzés

ZÖLD VÉDJEGY

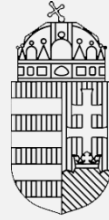
Egyed szint

Fák, cserjék,
bokorfák,
többtörzsű fák

Növényi
alapanyagok

Zöld védjegyet a növényi alapanyag kaphat

- termesztésének és forgalmazásának megfelelő ökológiai lábnyomának,
- ökológiai megfelelőségének:
 - a származás,
 - a nemesítés vagy beszerzési forrás,
 - lombozat jellege és a növény felhasználása
- szerinti csoportosítás, valamint a kártevőknek való ellenállóképesség alapján.
- Nem kötelező
- Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezete

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!

DR. DÖMÖTÖR TAMÁS

TAMAS.DOMOTOR@EKM.GOV.HU